

Terug van weggeweest: (Her)ontdekking na een afwezigheid van 21 jaar, de grote modderkruiper ten noorden van Deventer

(Tekst & foto's: J. Janse)

In april van dit jaar is enkele kilometers ten noorden van Deventer een grote modderkruiper gevangen. De waarneming werd gedaan in een slootje op het grondgebied van Staatsbosbeheer. In 1986 werd de soort voor het laatst in deze omgeving waargenomen (bron: RAVON Databank). De vindplaats van toen lag dichtbij de IJssel.

De vondst werd gedaan tijdens een grootschalige inventarisatie naar kamsalamanders in opdracht van Waterschap Groot Salland, gemeente Deventer en de Provincie Overijssel. Kamsalamander en grote modderkruipers worden vaker samen aangetroffen omdat ze beiden een voorkeur hebben voor kleinere wateren waar geen of zeer weinig vissoorten voorkomen. Bij navraag bleek dat de soort recent ook op korte afstand van de nieuwe vindplaats is aangetroffen (Heijken, pers. med.)

Waarnemingen van de grote modderkruiper ten noorden van Deventer (rode cirkels; van klein naar groot: waarneming 2007; waarneming P. Heijken; historische waarneming 1986)

Grote modderkruiper op een laag waterviolier. Beiden zijn indicator voor een goede waterkwaliteit. Het dier is gevangen met een RAVON schepnet

Door zijn verborgen levenswijze is het niet eenvoudig om deze soort aan te treffen. Hij komt voornamelijk voor in wateren met een goede waterkwaliteit en een rijke onderwatervegetatie. Het beheer mag niet te intensief zijn, omdat het biotoop als gevolg van

baggerwerkzaamheden ongeschikt raakt en er vaak slachtoffers vallen doordat grote modderkruipers op de kant terecht komen. In Nederland wordt de grote modderkruiper vooral aangetroffen in West-Brabant, de laagveengebieden van Noordwest-Overijssel en het riviereengebied. Hij lijkt verder te ontbreken in de kustzone en op hogere zandgronden (Veluwe, Zuid Limburg).

Vindplaats: De sloot is gelegen tussen twee extensief beheerde graslanden. Er is volop beschutting aanwezig in de vorm van onder water gelegen veldjes met waterviolier en overhangende pollen pitrus

Door de hoge waterstand in het voorjaar is er een ondiepe oeverzone ontstaan. Dergelijke oeverzones kunnen voor de grote modderkruiper een belangrijke paaiplaats zijn